

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR

Č.j. MV-84471-3/PO-PVP-2013

Kódové označení: OOB a KŘ-Z

Praha 14. srpna 2013

Počet listů: 18

Schvaluje: plk. Ing. Drahoslav Ryba, v. r.

.....
 generální ředitel HZS ČR

OCHRANA OBYVATELSTVA A KRIZOVÉ ŘÍZENÍ - Z

(OOB a KŘ-Z)

Obsah

1. Charakteristika kurzu	3
2. Cíle vzdělávání	3
3. Rozsah znalostí absolventa	3
4. Časová dotace	4
5. Podmínky pro zařazení	4
6. Materiální zajištění účastníků kurzu	4
7. Ukončení kurzu	5
8. Učební osnovy	5

1. Charakteristika kurzu

Kurz ochrana obyvatelstva a krizové řízení - Z (OOB a KŘ-Z) je určen k získání odborné způsobilosti příslušníků HZS ČR, kteří budou vykonávat odborné činnosti na úseku ochrany obyvatelstva, krizového řízení a CNP. Těžištěm výuky kurzu je teoretická příprava doplňovaná praktickými cvičeními.

2. Cíle vzdělávání

Hlavním cílem kurzu OOB a KŘ-Z je připravit účastníky teoreticky a částečně prakticky v rozsahu nezbytném pro výkon služby na úseku ochrany obyvatelstva, krizového řízení a CNP a připravit je k získání odborné způsobilosti stanovené na jejich služebním místě.

3. Rozsah znalostí absolventa

Absolvováním kurzu účastník získá nezbytné znalosti a dovednosti k odborné činnosti na úseku ochrany obyvatelstva a krizového řízení.

Zná:

- systém vnitřní bezpečnosti ČR se zaměřením na ochranu obyvatelstva a krizové řízení
- systém krizového řízení
- úkoly ochrany obyvatelstva
- právní normy a předpisy upravující činnosti na úseku ochrany obyvatelstva a krizového řízení
- základy havarijního a krizového plánování
- principy a činnosti orgánů krizového řízení
- systém poskytování a přijímání humanitární pomoci
- zásady postupu při poskytování úkrytů
- tvorbu a obsah krizových a havarijních plánů.

Je seznámen:

- s postavením ochrany obyvatelstva a civilní obrany v mezinárodním právu
- se základními právními předpisy v oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení a s koncepčními dokumenty
- se základy územního plánování a stavebního řízení
- se způsoby realizace preventivně výchovné činnosti na úseku ochrany obyvatelstva a se systémem vzdělávání v oblasti krizového řízení
- s problematikou radiační ochrany a ochrany před povodněmi
- s problematikou ochrany kritické infrastruktury
- s úkoly ministerstev, ústředních orgánů státní správy, krajů, obcí, právnických a fyzických osob
- s problematikou řešení specifických mimořádných událostí (povodně, chemické a radiační havárie, epidemie, nákazy)

- s problematikou hospodářských opatření pro krizové stavy.

Umí:

- (je schopen) vykonávat preventivně výchovnou činnost
- (je schopen) vykonávat funkci člena štábu v rámci HZS ČR, krizového štábu kraje a krizového štábu obce s rozšířenou působností bez strategického rozhodování v rámci HZS kraje
- poskytnout psychosociální pomoc
- (je schopen) vykonávat kontrolní činnost podle zvláštních právních předpisů (včetně zpracování podkladových materiálů, zápisu či protokolu)
- (je schopen) zpracovat dílčí části krizového plánu
- zpracovat dílčí části havarijního plánu kraje
- zpracovat dílčí části vnějšího havarijního plánu.

4. Časová dotace

Organizační část kurzu / Předmět		Počet hodin
Zahájení kurzu		1
1.	Úvod do problematiky	7
2.	Ochrana obyvatelstva	70
3.	Krizové řízení	31
4.	Výkon státní správy	3
Závěrečná zkouška		8
CELKEM		120 3 týdny

V pravomoci ředitele vzdělávacího zařízení je možnost úpravy obsahu učiva do 10 % rozsahu.
Pozn.: 1 hodina = 1 vyučovací hodina v rozsahu 45 minut.

5. Podmínky pro zařazení

Podmínkou pro zařazení do kurzu OOB a KŘ-Z je úspěšné absolvování kurzu Základní odborné přípravy (ZOP nebo NOV).

6. Materiální zajištění účastníků kurzu

Účastník kurzu musí mít u sebe doklady a vybavení pro účely výuky a pobytu ve vzdělávacím zařízení a musí být vybaven naturálními náležitostmi.

6.1 Doklady

- osobní doklady
- služební průkaz
- průkaz pojištění

- potvrzení o splnění podmínek pro zařazení do kurzu.

6.2 Vybavení pro účely výuky

- sešity a psací potřeby.

6.3 Naturální náležitosti

- pracovní stejnokroj I.

Vzdělávací zařízení může vyžadovat popřípadě i další náležitosti, které budou uvedeny v povolání do kurzu.

7. Ukončení kurzu

Ukončení kurzu se provádí formou ústní závěrečné zkoušky.

Účastník kurzu si vybere jednu otázku z každého ze dvou okruhů:

- A) ochrana obyvatelstva
- B) krizové řízení.

Ústní závěrečná zkouška se koná před zkušební komisí jmenovanou ředitelem vzdělávacího zařízení (vedoucím střediska) ¹.

7.1 Doklad o ukončení kurzu

Dokladem o ukončení kurzu je osvědčení o odborné způsobilosti.

8. Učební osnovy

Vysvětlivky

- U = učebna
- T = teorie
- P = praxe

Jsou-li v učebních osnovách uváděny odkazy na konkrétní právní předpisy, případně normy, rozumí se tím vždy předpisy v platném znění.

Učební osnovy nabývají účinnosti dnem schválení.

¹ Čl. 13 odst. 2 Pokynu generálního ředitele HZS ČR č. 7/2013, kterým se upravuje organizace odborné přípravy ve vzdělávacích zařízeních Ministerstva vnitra-generálního ředitelství HZS ČR, Střední odborné škole požární ochrany a Vyšší odborné škole požární ochrany ve Frýdku-Místku a v Záchraném útvaru HZS ČR.

Předmět: 1		Úvod do problematiky		Počet hodin: 7	
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
1.1	1	U	T	Bezpečnostní systém ČR <ul style="list-style-type: none"> – právní rámec bezpečnostního systému – prvky bezpečnostního systému na úrovni ČR/kraj/ORP/obec, – bezpečnostní strategie, rizika a hrozby, – role HZS ČR v bezpečnostním systému – proces zajišťování obrany 	
1.2	2	U	T	Ochrana obyvatelstva <ul style="list-style-type: none"> – objasnění pojmů „ochrana obyvatelstva“, „civilní ochrana“ a „civilní obrana“ – koncepce ochrany obyvatelstva (stručný úvod, zásady) – koncepce ochrany obyvatelstva ve vazbě na krizové řízení – civilní obrana ve smyslu mezinárodního humanitárního práva (Dodatkový protokol I k Ženevským úmluvám) – civilní ochrana v Evropské unii a NATO – vztah ochrany obyvatelstva v ČR k civilní ochraně v Evropské unii a NATO 	
1.3	1	U	T	Krizové řízení <ul style="list-style-type: none"> – předmět krizového řízení – historie krizového řízení – odborná terminologie 	
1.4	1	U	T	Právní předpisy <ul style="list-style-type: none"> – přehled souvisejících právních předpisů ve vazbě na ochranu obyvatelstva a krizové řízení 	
1.5	2	U	T	Civilní nouzová připravenost (CNP) EU a NATO <ul style="list-style-type: none"> – činnost a kompetence orgánů EU – hlavní pracovní skupiny EU zabývající se civilní ochranou – stěžejní dokumenty EU pro oblast civilní ochrany – úloha civilní nouzové připravenosti v NATO – hlavní orgány CNP v NATO a jejich napojení na národní úroveň – hlavní plánovací dokumenty CNP v NATO 	

Předmět: 2		Ochrana obyvatelstva		Počet hodin: 70	
Blok: 2.1		Úvod do problematiky ochrany obyvatelstva		Počet hodin: 24	
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
2.1.1	1	U	T	Postavení a úkoly veřejné správy na úseku ochrany obyvatelstva <ul style="list-style-type: none"> – právní předpisy - zákon o IZS (č. 239/2000 Sb.), prováděcí předpisy k zákonu o IZS – úkoly ministerstva a jiných ústředních správních úřadů – úkoly HZS kraje – úkoly orgánů kraje – úkoly orgánů obcí s rozšířenou působností – úkoly orgánů obcí – úkoly ostatních orgánů státní správy 	
2.1.2	1	U	T	Práva a povinnosti jiných subjektů na úseku ochrany obyvatelstva <ul style="list-style-type: none"> – právnických a podnikajících fyzických osob – fyzických osob 	
2.1.3	4	U	T	Základy stavebnictví <ul style="list-style-type: none"> – postup při výstavbě, – pozemní stavby, základní konstrukční prvky – konstrukční systémy budov – svislé a vodorovné nosné konstrukce – střešní konstrukce – technická zařízení budov – základy statiky budov 	
2.1.4	2	U	T/P	Dokumentace staveb <ul style="list-style-type: none"> – druhy stavebních výkresů – druhy a význam čar ve stavebních výkresech – čtení stavebního výkresu (praktické cvičení) 	
2.1.5	4	U	T	Územní plánování a stavební řád <ul style="list-style-type: none"> – právní předpisy, interní předpisy a směrnice / metodiky (zákon o IZS, stavební zákon, prováděcí předpisy) – požadavky a stanoviska HZS kraje v územním plánování a stavebním řízení – stavby civilní ochrany – přehled, evidence, kontroly, stanoviska, – stavby dotčené požadavky civilní ochrany – datové podklady územního plánování (územně analytické činnosti) 	

Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
2.1.6	3	U	T	Radiační ochrana <ul style="list-style-type: none"> – obecné principy radiační ochrany a jejich aplikace (systém monitorování) – organizace radiační ochrany v České republice (SÚJB, SÚRO, SÚJCHBO) – právní předpisy (atomový zákon a prováděcí předpisy) – rozdělení a charakteristiky radiačních událostí, nehod a havárií, příklady zásahů, možná radiační rizika – stanovení zóny havarijního plánování – vnější havarijní plán (JE) 	
2.1.7	3	U	T	Ochrana před povodněmi <ul style="list-style-type: none"> – právní předpisy – pojem povodeň, druhy povodní a jejich vznik – stupně povodňové aktivity – povodňové plány, prevence – mapy záplavových území, modelování zátopových zón – organizace povodňové ochrany, povodňové orgány, povodňové komise – hlásná a předpovědní služba, meteorologická předpověď – stavby hrází, organizace práce v zátopovém území, specifika evakuace 	
2.1.8	6	U	T/P	Problematika CBRN Radiační látky <ul style="list-style-type: none"> – přirozená a umělá radioaktivita – aktivita, jaderná syntéza, štěpení jader a štěpná řetězová reakce – zdroje ionizujícího záření – veličiny, výstražné značky – dávka, dávkový příkon, – způsob měření a detekce, přístroje – biologický účinek radioaktivních látek na organismus – zásady pomoci zasaženému obyvatelstvu Chemické látky <ul style="list-style-type: none"> – chemické a fyzikální vlastnosti – hlavní ohrožující účinky při haváriích 	

			<ul style="list-style-type: none">- vyjadřování koncentrací nebezpečných látek- způsoby měření a měřící přístroje- možná místa výskytu havárií nebezpečných látek- třídění a značení nebezpečných látek R/S/H/P věty, ADR/RID- významné průmyslové škodliviny (amoniak, chlor)- látky ohrožující podzemní vody- zásady pomoci zasaženému obyvatelstvu- bojové chemické látky <p>Biologické látky</p> <ul style="list-style-type: none">- biologická agens a toxiny (základní informace, vlastnosti, mechanismus a způsoby šíření, vybraní zástupci této skupiny látek, typová činnost	
--	--	--	---	--

Předmět: 2 Ochrana obyvatelstva		Počet hodin: 70			
Blok: 2.2 Úkoly ochrany obyvatelstva		Počet hodin: 33			
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
2.2.1	3	U	T	Varování, informování <ul style="list-style-type: none"> – právní předpisy, interní předpisy a směrnice – způsoby varování (signály, náhradní způsoby varování, odpovědnost) – prvky a principy fungování JSVV – technické požadavky na koncové prvky varování – systém pokrytí území varovným signálem – možnosti předávání tísňových informací (rozhlas, televize, další informační prostředky) – příklady připravených tísňových informací – informování obyvatelstva – informační linky 	
2.2.2	2	U	T	Ukrytí <ul style="list-style-type: none"> – právní předpisy, interní předpisy a směrnice / metodiky – úkryty – druhy, evidence a způsob vyřazení z evidence, organizace činností při ukrytí – improvizované úkryty – možnosti vybudování (zásady) – využití ochranných vlastností staveb, plán konkrétní činnosti ukrytí (části, vysvětlení pojmů, ukázka zpracovaného plánu) 	
2.2.3	1	U	T	Individuální ochrana <ul style="list-style-type: none"> – právní předpisy, interní předpisy a směrnice / metodiky – možnosti individuální ochrany, ukázka prostředků (včetně improvizovaných prostředků) – plán konkrétní činnosti individuální ochrany (části, vysvětlení pojmů, ukázka zpracovaného plánu) 	

Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
2.2.4	3	U	T/P	Evakuace <ul style="list-style-type: none"> – právní předpisy, interní předpisy a směrnice / metodiky – druhy evakuace (plošná, objektová), způsob zajištění/provádění, odpovědnosti, specifika pro povodně/úniky/JE – plánování evakuace, evakuační trasy, spolupráce při organizaci evakuace, – evakuační středisko (vybavení, obsluha, požadavky), – organizace evakuačního střediska (zprovoznění, vlastní provoz, přechod na nouzové ubytování) – evakuační zavazadlo, připravenost/pokyny obyvatelstvu k evakuaci – plán konkrétní činnosti evakuace (části, vysvětlení pojmů, ukázka zpracovaného plánu) 	
2.2.5	5	U	T/P	Nouzové přežití <ul style="list-style-type: none"> – definice nouzového přežití, vysvětlení pojmů – právní předpisy, interní předpisy a směrnice / metodiky – nouzové ubytování (zásady organizace, odpovědnost, specifika) – nouzové zásobování pitnou vodou (zásady organizace, odpovědnost, specifika) – nouzové zásobování potravinami (zásady organizace, odpovědnost, specifika) – nouzové služby (zásady organizace, odpovědnost, specifika) – humanitární pomoc (zásady organizace, odpovědnost, specifika) – humanitární organizace – přehled neziskových organizací a jejich zaměření, možnosti využití při mimořádných událostech – materiální základna humanitární pomoci – popis, možnosti využití, organizace výstavby a provozu, praktický nácvik výstavby – plán konkrétní činnosti nouzové přežití (části, vysvětlení pojmů, ukázka zpracovaného plánu) 	
2.2.6	1	U	T	Dekontaminace <ul style="list-style-type: none"> – zásady a druhy dekontaminace obyvatelstva a terénu – dekontaminační činidla – dekontaminace osob – dekontaminace techniky – síly a prostředky HZS ČR 	

Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
2.2.7	6	U	T/P	Výchova a vzdělávání Preventivně výchovná činnost <ul style="list-style-type: none"> – právní předpisy, interní předpisy a směrnice / metodiky – subjekty, které se podílí na preventivně výchovné činnosti – zabezpečení na úrovni HZS kraje – koordinátoři, spolupráce mezi odbornými úseky – zaměření PVC na jednotlivé skupiny obyvatel specifiky, příklady z praxe – možnosti využití médií k šíření informací – základní zásady provádění preventivně výchovné činnosti Vzdělávání v ochraně obyvatelstva a krizovém řízení <ul style="list-style-type: none"> – cílové skupiny – obsah vzdělávání – systém vzdělávání – prezentační dovednosti 	
2.2.8	3	U	T/P	Plnění úkolů ochrany obyvatelstva vybranými subjekty <ul style="list-style-type: none"> – plnění úkolů obce v oblasti ochrany obyvatelstva – zařízení civilní ochrany a jejich úloha – úkoly jednotek PO v oblasti ochrany obyvatelstva (metodické listy) – dobrovolnická činnost 	
2.2.9	8	U	T/P	Psychosociální pomoc <ul style="list-style-type: none"> – zásady při poskytování psychosociální pomoci – první psychická pomoc 	
2.2.10	1	U	T	Příprava na válečný stav <ul style="list-style-type: none"> – specifiky ochrany obyvatelstva za válečného stavu – ukrytí a individuální ochrana – příprava na plnění úkolů za válečného stavu – vazby na dílčí plán obrany 	

Předmět: 2 Ochrana obyvatelstva				Počet hodin: 70	
Blok: 2.3 Mimořádné události, havarijní plánování				Počet hodin : 8	
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
2.3.1	2	U	T	Klasifikace mimořádných událostí (MU) <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy, způsoby třídění - cyklický graf – životní cyklus krize - MU antropogenní - MU přírodní - statistika MU 	
2.3.2	2	U	T	Analýza rizika <ul style="list-style-type: none"> - co je analýza rizika a kde se používá - analytické metody - analytický kruh - příklady analýzy rizik v praxi - Risk mapping/GIS – možnosti, data, výstupy 	
2.3.3	4	U	T/P	Havarijní plán kraje <ul style="list-style-type: none"> - právní předpisy, interní předpisy a směrnice / metodiky pro zpracování havarijních plánů - části havarijního plánu - analýza kraje – analytické metody, vstupní data (zdroje), nástroje, požadované výstupy - plány konkrétních činností – traumatologický, veterinární opatření, epidemie, přežití (části, vysvětlení pojmů, ukázka zpracovaného plánu) - ukázky havarijních plánů vybraných krajů – forma zpracování, forma publikace, specifika v krajích 	

Předmět: 2		Ochrana obyvatelstva		Počet hodin: 70	
Blok: 2.4		Prevence závažných havárií		Počet hodin: 5	
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
2.4.1	3	U	T	Prevence závažných havárií <ul style="list-style-type: none"> – zákon o prevenci závažných havárií a související předpisy – výkon státní správy na úseku prevence závažných havárií – dokumentace (bezpečnostní zpráva, program, vnitřní havarijní plán, ...) – pracovní pomůcka pro postup při vyjadřování se k bezpečnostnímu programu prevence závažné havárie a k bezpečnostní zprávě a provádění kontrol u provozovatelů objektů a zařízení 	
2.4.2	2	U	T	Vnější havarijní plány (VHP) <ul style="list-style-type: none"> – právní předpisy, interní předpisy a směrnice / metodiky pro zpracování VHP – stanovení zóny havarijního plánování – důvody zpracování, zodpovědnost a role při zpracování VHP – VHP – zpracování, obsah, opatření, prezentace, ukázky 	

Předmět:		3	Krizové řízení	Počet hodin:	31
Blok:		3.1	Úvod do krizového řízení	Počet hodin:	3
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
3.1	3	U	T	Úvod do krizového řízení <ul style="list-style-type: none"> – právní předpisy – odborná terminologie – krizové situace – analýza potřebnosti opatření pro vyhlášení krizového stavu – krizové stavy, krizová opatření – sběr a vyhodnocení informací pro zpracování krizových plánů - zvláštní skutečnosti – přehled typových plánů, způsob rozpracování, ukázky rozpracování typových plánů – informace o dostupných informačních systémech využitelných pro krizové řízení (IS IZS, centrální registry) 	

Předmět: 3		Krizové řízení		Počet hodin: 31	
Blok: 3.2		Krizové řízení		Počet hodin: 17	
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
3.2.1	2	U	T	Orgány krizového řízení – úkoly orgánů krizového řízení Ostatní orgány s územní působností – bezpečnostní rady – krizové štáby – územní správní úřady	
3.2.2	4	U	T	Kritická infrastruktura (KI) – charakteristika kritické infrastruktury – odvětví kritické infrastruktury – působnost orgánů státní správy (postup určování prvků kritické infrastruktury) – evropská kritická infrastruktura (směrnice, ...) – ochrana kritické infrastruktury – plán krizové připravenosti subjektu KI, styčný bezpečnostní zaměstnanec subjektu KI	
3.2.3	5	U	T/P	Krizové plány (KP) – krizový plán ministerstva, ústředního správního úřadu, ČNB, ... – krizový plán kraje – krizový plán ORP – způsob zpracování KP, struktura KP	
3.2.4	2	U	T	Plán krizové připravenosti (PKP) – právnických a podnikajících fyzických osob plnicích opatření z krizového plánu – územní správní úřady – způsob zpracování PKP, struktura PKP	
3.2.5	3	U	T/P	Hospodářská opatření pro krizové stavy (HOPKS) – systém HOPKS – místo a úloha ústředních orgánů, krajů a ORP v systému HOPKS – místo a úloha Správy státních hmotných rezerv v systému HOPKS – místo a úloha HZS ČR v systému HOPKS (materiál SSHR v ochraně u HZS ČR – přehled, postupy a možnosti využití) – plán nezbytných dodávek – informační podpora (např. Argis, Krizkom, Kiskan) – ukázky zpracovaného plánu	

Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
3.2.6	1	U	T	Vzájemné vazby mezi krizovými, havarijními a ostatními plány (povodňový plán, havarijní plán dle vodního zákona, pandemický plán, ...)	

Předmět:	3	Krizové řízení	Počet hodin:	31
Blok:	3.3	Krizové štáby	Počet hodin:	11

Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
3.3.1	2	U	T	Složení a činnost krizového štábu (KŠ) <ul style="list-style-type: none"> – směrnice Ministerstva vnitra – složení KŠ – svolání KŠ – pracoviště KŠ – zasedání KŠ – činnost stálé pracovní skupiny KŠ (SPS KŠ) – spolupráce mezi KŠ – vedení pracovní dokumentace KŠ – odborná příprava členů KŠ – KŠ obce 	
3.3.2	8	U	T	Cvičení Cvičení krizového štábu <ul style="list-style-type: none"> – zpracování dokumentace ke cvičení KŠ – praktické provedení cvičení KŠ na dané téma – organizace činnosti členů SPS KŠ Cvičení orgánů krizového řízení <ul style="list-style-type: none"> – seznámení s Plánem cvičení orgánů krizového řízení – zpracování dokumentace ke cvičení – základní zásady organizace cvičení 	
3.3.3	1	U	T	Geografické podklady <ul style="list-style-type: none"> – pracovní mapa, součást havarijního plánu a krizového plánu – práce s mapou – vedení pracovní mapy – geografický informační systém 	

Předmět: 4 Výkon státní správy				Počet hodin: 3	
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
4.1	2	U	T/P	Kontrolní činnost v oblasti krizového řízení <ul style="list-style-type: none"> – zákon o státní kontrole – metodika – postup při kontrole 	
4.2	1	U	T	Přístup k výkonu státní správy <ul style="list-style-type: none"> – kodex úředníka veřejné správy – poskytování informací 	